

Årets gang i Lokalarkivet for Thyholm og Jegindø

Ved Christen Gade

Dette vers fra Jeppe Aakjær's sang, "Som dybest brønd gi'r altid klare vand", synes jeg er meget betegnende for vores arbejde i lokalarkivet.

Vi modtager skimlede skrifter og skjoldede bøger og billeder, som vi sorterer og arkiverer.

Og noget af det er vi jo desværre nødt til at kassere, for ellers drukner vi i materiale.

*Vi søger slægtens spor i stort og småt,
i flinteøksen efter harvens tænder,
i mosefundets smykke, plumpt og rå,
i kirkens kvadre, lagt af brede hænder.
Hvert skimlet skrift, hver skjoldet alterbog
har gemt et gran af slægtens ve og våde
nu skal de røbe mig, hvad vej jeg drog,
og løfte mig en flig af livets gåde.*

Det er spændende at være frivillig i lokalarkivet og forsøge, at hjælpe gæster som søger "slægternes spor", enten de kommer personligt eller skriver til os. Det stiller nogle gange høje krav, når vi skal arkivere, til at det bliver gjort rigtigt! Mange gange må vi gøre brug af vores (begrænsede) viden og lokalkendskab, men ved fælles hjælp finder vi som regel noget, som gør vore gæster glade!

Vi har i år fået en ny medarbejder, Victor Nielsen. Det er vi meget glade for, da han er rigtig god til at organisere og har stor akkurate. Og så er han forresten rar at arbejde sammen med.

Lokalarkivets hjemmeside har hidtil været hostet hos Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS), hvor vi havde adgang til et subdomæne, og det har været gratis for lokalarkivet. Der bliver nu lukket for denne service, og vi har været nødt til at finde et alternativ. Fremover skal Lokalarkivets hjemmeside findes her: <http://thyholmlokalarkiv.dk/>

Det er kommet på plads i samarbejde med Egnshistorisk Forening for Thyholm og Jegindø.

Hjemmesiden er "hjemmelavet", og vi er derfor ret frit stillet med udseendet. Vi er meget modtagelige for gode råd til, hvad den skal indeholde og hvordan den skal se ud!

 Arrangementer / Bestyrelse	<i>Lokalhistorisk Arkiv</i> for Thyholm og Jegindø	<i>Thyholm</i> Egnsmuseum
Forside	Aktuel	Åbningstider - Kontakt
Links		

Sagning i arkivet
Billeder i arkivet
Skolebilleder
Egnshistorisk forening
Artikler i Årsskriftet
Anetavler i arkivet
Præstetavler
Thyholm Egnsmuseum
Levende Egnshistorie
Modstandsbewærelsen
Gode artikler m.m.
Set. Mauritius kilden ved Serup strand
Hvad finder du?
Ejendomme på Thyholm
Gl. Gårdsnavne (med mapper)
Adkomst til skæder
Vedtægter

"Kastberg's Hotel" i Hvidbjerg-brænde 1935

Velkommen til Lokalhistorisk Arkiv for Thyholm og Jegindø.
Arkivet er beliggende i forbindelse med Biblioteket i "Thyholm Midtpunkt".
Arkivet er en del af [Struer Museum](#).

Ugle gymnastikpiger ca. 1934

Arkivets formål

er at indsamle, registrere og opbevare arkivalier, billeder, lydoptagelser, trykt materiale og andre data, uanset medium af ikke-statslig herkomst, med tilknytning til Thyholm og Jegindø, borgere, foreninger, virksomheder og institutioner i fortid og nutid, og at stille det indsamlede materiale til rådighed for offentligheden, efter Sammenslutningen af Lokalarkivers gældende regler for tilgængelighed, og gennem virksomhed at fremme kendskabet til og styrke interessen for Thyholm og Jegindø's historie.

Arkivalier i Thyholm Lokalarkiv registreres i et system, der er offentligt tilgængeligt på Internettet.

Sælges fra
Thyholm egnsmuseum
og Lokalarkivet

Den Levende Egnshistorie - UDSALG

1 DVD : 30 kr.
Alle 4 (5) : 100 kr

Informations
tårnet ved Odesund
- et besøg værd!!

Fra dystert minde om 2. verdenskrig til spændende nutids kunst(ig)værk:
Regelbau 411 i Odesundbunkers, Åbning 1. juli 2018 - [læs mere](#)

Eksempel på opgave

Et eksempel på opgaver vi bliver stillet overfor:
Vi fik billedet side 67 til arkivet med oplysningen:

Stoffers hus i Odby

Hvem var Stoffer og hans kone? - og hvor lå huset??

Vi søgte og efterlyste hos familie og andre beboere i Oddesund, da giver var fra Oddesund Nord. Flere måneder efter genkendte jeg fotoet i min fars gamle fotoalbum og -bum- så havde vi svaret på, hvem og hvor!

Huset er det gamle stuehus til "Knudbak", der ved udskiftningen omkr. 1810 var den største gård i Odby. Bygningerne til gården lå midt i Odby, men blev ca. 1850 flyttet til den nuværende placering, Vesterfjordsvej 8.

Min fars påtegning på billedet var:

Stenpikker Christen Nielsen og hustru i Kræmmermors hus, senere storfisker og ejer af "æ Sundgor". (Færgegaarden, Hovedvejen 3, Oddesund)

Billedet var kommet fra dødsboet efter Kaj Ove Nielsen, Oddesund, og det var altså hans bedsteforældre, Kathrine Marie og Kristen Nielsen, der havde fundet deres pensionistbolig lige ved landevejen midt i Odby!

*Udskiftningskortet ca. 1815,
bygningerne til
matr. nr. 1a, Odby,
er markeret med cirkel.*

Beretning fra Æ Fywerhus 2018

Ved Malene Laurberg

På det årlige årsmøde i februar måned på Æ Skipperhus var der fremmødt 22 medlemmer. Det var som vanligt et rigtig godt møde, hvor der som sædvanligt blev talt om året, der var gået, og hvad indeværende år ville byde på.

For at følge med tiden er det blevet muligt, at man kan donere pr. mobilpay i indsamlingsbøssen, hvis man ikke har kontanter med. Beløbet i indsamlingsbøssen går til vedligeholdelse af de tre huse, museet består af. Det har været et år med mange udfordringer, men de er blevet løst af de mange ildsjæle, der brænder for vores dejlige museum på Jegindø Havn.

*Vores dejlige museum, som ses herpå billedet,
har haft en del besøgende gæster.
Det sidste år, der har kigget 46 forskellige nationaliteter forbi
Æ Fywerhus, og vi regner med mange, flere til næste år.
(Foto: Privat eje.)*

Vi indgik sidste år i et administrativt samarbejde med Limfjordsmuseet i Løgstør og Struer Museum. Det er vi meget glade for. I bestyrelsen er der stadig lokale folk.

Museets beliggenhed tæt ved havnen er nok også medvirkende til det høje besøgstal, og at havnen er forbedret med en flydebro.

*Jegindø havn er i gang med at blive moderniseret.
Fase 1, som er gennemført, består af en klapbro og to flydebroer med
trappe ned til vandet samt handicaplift og bænke.
Anlægget har kostet over 800.000 kroner og er finansieret af bidrag
fra lokale virksomheder og fonde.
Den fine badebro blev indviet af borgmester Niels Viggo Lynghøj.
(Foto: Privat eje.)*

Thyholm Egnsmuseum

28. årsberetning 2018

Af Herman Rømer

Velkommen til Thyholm Egnsmuseum.

Willkommen in Thyholm Egnsmuseum.

Museet består af 5 bygninger i en klynge.

Das Museum besteht aus fünf Gebäude in einer Gruppe.

Den ældste bygning, hovedbygningen er fra 1664.

Das älteste Gebäude, das Hauptgebäude ist von 1664.

Museet råder over ca. 4000 registrerede genstande.

Das Museum hat cirka 4000 aufgezeichnete Gegenstände.

Endnu engang velkommen!

Noch einmal willkommen!

Lidt om pr og besøgstal

Ja, sådan lyder vores velkomst og reklamespot fra en videoskærm i indgangen til en udstillingsbunker i Oddesund. Hvorfor nu det? Fordi museet var så heldig at have besøg af en af initiativtagerne, Jørgen Lindholm til Oddesundprojektet. Han fortalte, at de ved hjælp af en "tællecensor" havde prøvet at tælle hvor mange besøgende, der kom forbi bunkerne. Resultatet var forbløffende. På 3 dage havde 400 besøgt den bunker, hvor videofilmen kører. Filmen beretter om Oddesund og ikke mindst om bunkerne, men fortællingen afbrydes af og til af nogle reklamespots.

Vi blev tilbudt at få lagt en reklamespot om museet ind. Det kunne vi ikke sige nej til. Så i løbet af en lille times tid fik vi lært og øvet et par replikker på dansk og tysk som vist ovenfor. Disse replikker blev lagt ind sammen med nogle filmklip fra museet. Til sidst oplyses der om åbningstiderne i august, og der opfordres til at tage en brochure (på dansk eller tysk) som var hængt op under videoskærmen. 400 besøgende på tre dage??!! Lad os nu se. Måske får vi 4 ekstra, men det er da heller ikke at kimse ad. Der er trykt nye foldere, både på dansk og tysk. Vi må hele tiden kæmpe for at få så mange besøg som muligt på museet. Besøgstallet har i år indtil nu ikke været så højt som sidste år, men det har da heller ikke ligefrem været museumsvejr.

Ja, det var lidt om, hvad museet kan gøre, for at få flere gæster. Egentlig skulle det først komme sidst i beretningen, men nu kom det, mens vi lige kunne huske det.

Andet

Efterårsferien var lidt sløj mht. besøg, men julelevendegørelsen var godt besøgt og som sædvanlig hyggelig med sang, musik, dans omkring juletræet, lotteri og festlig levendegørelse i stuerne.

Senere på året fik vi besøg af Hans Rusbjerg og Marie, der havde Hans' fyrtårneakvareller med. Vores særudstilling i år kom derfor til at handle om fyrtårne. Som supplement til Hans' billeder lykkedes det os at få Peder Svendsens originaltegninger af fyrtårne fra hans bog: FYRTÅRNE, Jyllands vestkyst, udstillet. Griseta Oddes fyrtårn blev fremstillet som model og står lystigt og blinker på atelieret. Hanne Rusbjergs fyrtårne i keramik er også udstillet her. På trappereposen står en fin model af Griseta Odde Fyr, som venligst er udlånt af Struer Bibliotek. Særudstillingen var klar til museets åbning, skærtorsdag.

Kresten Rusbjerg kunne i år den 11. maj være fyldt 100 år. Hans og Marie var forhindret i at besøge os på dagen, men kom den 5.- 6. maj, hvor vi markerede 100-årsdagen med et besøg ved graven og en lille sammenkomst om aftenen. I forbindelse med besøget holdt Marie og Hans et foredrag om deres tur langs Europas vestkyst. Foredraget blev ledsaget af flotte billeder fra turen. Et flot og interessant arrangement.

Man lytter interesseret til beretninger fra 2. Verdenskrig i Tirpitz-museet. (Foto: Egnsmuseum.)

Sidste år sprang vi udflugten over pga. jubilæumsarrangementet. Til gengæld tog vi i år revanche med en udflugt til Tirpitz-museet ved Blåvand, og da museet havde fået tildelt halvdelen af Struer kommunes kulturpris, blev der også råd til en god frokost på Blåvand kro. Undervejs gjorde vi ophold ved Nr. Lyngvig Fyr og Blåvandshuk Fyr, bl. a. for at markere, at vi i år havde en særudstilling om fyrtårne. En lang, men god og interessant udflugt.

Museets tilstand

Takket være museets dygtige medarbejdere er museet i god forfatning. Der er blevet malet, elinstallationerne er blevet forsynet med energibesparende pærer, museet holdes pænt rent, og skulle der falde et enkelt støvkorn i åbningstiden, er der mange, der laver ekstra rengøring. Registreringsholdet, suppleret af "lyd og filmholdet", sørger for at udstillingerne tager sig interessant og pænt ud.

Et større reparationsarbejde er i gang på havehuset, hvor den facade, der vender ind mod haven, får ny bindingsværksmur. Meget af det laves af museets egne folk. Jo, jo, museet er godt hjulpet med dygtige medarbejdere. Det takker museet meget for.

*Bindingsværket laves og
samles på verandaen.
(Foto: Egnsmuseum.)*

*Så er det rejst
- mangler kun murstenene.
(Foto: Egnsmuseum.)*

Tale ved Krestens 100 årsdag på Sønderbjerg kirkegård den 5. maj

Der er vist ikke nogen, der er i tvivl om, hvorfor vi er samlet her i dag. Det er vi nemlig, fordi vores kære Kresten kunne blive 100 år i år. At vi så er i god tid

m.h.t. datoen, tror jeg Kresten ville tilgive os. Den rigtige dato er 11. maj.

Vi markerer dagen ved bl.a. at lægge en buket blomster på hans grav. Vi ved at Kresten elskede blomster.

Stod det til Kresten, skulle han slet ikke have haft en gravplads på kirkegården. Allerhelst ville han have haft nedsat sin urne i sin egen have ved museet. Vi ville skam også gerne have haft ham der, men det ville de kirkelige myndigheder ikke give lov til, så vi syntes ikke, vi kunne finde en bedre plads end her bag kirkegårdsdiget ved siden af hans gode ven Poul Hansen.

De var jo tit sammen i hverdagen og til tider også jul og nytår. Det er uden diskussion deres fortjeneste, at vi i dag har et dejligt museum. Kresten havde bygningerne og Poul havde organisationsevnerne.

Hvad var så bedre, end at lade dem hvile deres bene ved siden af hinanden her på Søndbjerg kirkegård. De var begge meget interesseret i museet, som de så kunne fortsætte med at snakke om.

Poul var præst og kom regelmæssigt i kirken. "Det gør jeg ikke," sagde Kresten, "men jeg har været i mange kirker, måske i flere end dig." Kresten var uddannet maler og har bl.a. malet adskillige kirkebænke.

Hvor er det herligt, at to med så forskellige opfattelser af livets store spørgsmål, alligevel har kunnet berige hinanden med opbyggelige samtaler.

Kresten tegnede og malede også mange billeder, både oliemalerier og akvareller. Han var en dygtig kunstmaler, selv om hans beskedenhed forbød ham at kalde sig andet end kuns-maler.

Mange af hans motiver er fra Grønland, hvor han opholdt sig i mange år. Men bedst kendt er nok hans akvareller med motiver her fra Thyholm.

Mit og andres kendskab til Kresten er især opstået i forbindelse med museumsarbejdet. Han var som sagt selv meget interesseret og har da også selv leveret mange genstande til museet, og han var hjælpsom, gæstfri og god at få en snak med. Kaffekanden er udstillet på atelieret.

Krestens ånd lever stadig på museet, og nu vil vi gå hjem i Krestens stue, som den sikkert altid vil hedde og er møbleret med hans møbler, forsætte med at mindes og snakke om ham.

Tak fordi I vil være med til at mindes Kresten i dag og især tak til jer, Hans og Marie, fordi I også har gjort turen fra Falster her til Apotekergården. Hils Hanne og børnebørnene. Også tak til dig Anna for den fine artikel om Kresten i aviserne.

DER ER KAFFE PÅ KANDEN!

Årsberetning for Egnshistorisk Forening for Thyholm og Jegindø

Ved Merethe Lyhne

Vores egns historie bliver hele tiden fornyet og ajourført. Der er grøde og interesse.

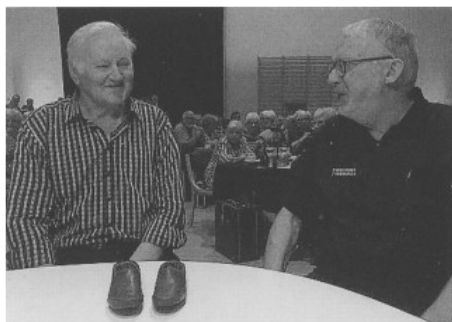
Mange mennesker arbejder med at finde både historien og de gode historier. Der arbejdes i årsskriftets redaktion og på arkivet, på museerne i Sønderbjerg og på Jegindø, på mandagsholdet, der giver ejendomme deres historie tilbage. Andre arbejder mere

praktisk med at give møllen i Lyngs vinger, med at holde Mauritiuskilden og museerne i orden og med at udvikle tingene ved Bjørndaltårnet - men interessen er også stor mellem folk indbyrdes, og utallige historier udveksles dagligt mellem thyholmerne, når de mødes.

Denne store lokale interesse prøver vi i Egnshistorisk Forening at understøtte og at give ny næring blandt andet med 2 årlige foredrag og en udflugt, men også ved at hjælpe, hvor vi kan.

Vi var med, da der sidste sommer kom 2 repræsentanter fra UNESCO til egnen og til Egnsmuseum, i forbindelse med Struer, Holstebro og Lemvig kommuners ansøgning om at blive GEOPARK. Særlige kulturhistoriske og landskabelige interessante forhold er en forudsætning for en evt. godkendelse. Sammenhold og stor frivillighed m.h.t. aktiviteter i området bliver også vægtet højt; og det har vi da til fulde. Desværre blev området ikke godkendt i første omgang, på trods af det store og flotte forarbejde, der er blevet lavet.

*Der er fundet udenlandske
mønter på marken i nærheden
af Sct. Mauritius Kilde.
Det drejer sig om en 2 øre
fra Norge 1873 og en 2 øre
fra Sverige 1875.
Måske er de tabt af
valfartende som har søgt
helbredelse i kilden*

Auktionsleder Hans Jørgen Eriksen til højre.... (Foto: privat eje.)

"Mit kæreste eje" blev optaget af TV MidtVest i Midtpunktet. Der var stort fremmøde, og det var en hyggelig og spændende eftermiddag, hvor folk kom med meget forskellige effekter. Det kom der 3 programmer ud af.

Sammen med Folkeuniversitetet havde vi et foredrag med journalisten Henrik Denta med titlen "Guld og bedrag". Det handlede om, hvordan de danske guldreserver kom ud af landet i sidste øjeblik, før tyskerne besatte Danmark, og hvordan han havde fundet informationerne om det.

Efterårsforedraget handlede om "Stenalderen i Thy", hvor vi havde arkæologerne Anne-Louise Haack Olsen og Jens-Henrik Bech fra Museum

Foredrag om stenalderen i Thy ved Anne Louise Haack Olsen og Jens-Henrik Bech. (Foto: Privat eje.)

Thy til at fortælle om jægere, stenalderbønder, ravskatte, flintminer, jættestuer og meget mere. De tog i deres interessante foredrag udgangspunkt i de mange fund fra stenalderen i Thy.

Samme aften udkom endnu et flot og velskrevet Årsskrift med gode artikler. Sammen med Årsskriftet blev udgivet et julehefte, en kalenderhistorie af Kirstine Dahlgaard, som voksede op på den ejendom, der nu ligger på Serup Kirkevej 10 - om hendes barndoms jul på landet i starten af 1950-erne.

Vinterforedraget handlede om Evald Tang Kristensen, hvordan han gik rundt og samlede viser og beskrivelser, hvad der egentlig drev ham, og hvordan hans liv i øvrigt var. Et interessant foredrag af Steen Espensen.

Sommerudflugten gik til Kirsten Kjærs Museum, hvor en af de 2 stiftere af museet, Harald Fuglsang, personligt tog imod os, selv om han nu er en ældre herre. Vi gik på opdagelse i både Kirsten Kjærs faste udstillinger og de løbende udstillinger i sidelokalerne. Bl.a. med unikaglas fra Jane Bundgaard i Vesløs og en gruppeudstilling fra "Faktor 13", som er en række professionelle kunstnere fra Silkeborg.

Tårnpladsen på Stokhøjvej har fået bevilget et overdækket MADPAKKEHUS fra Struer Kommunes "Udviklingspulje for Hvidbjerg".

Næste år er der igen to spændende foredrag. Til efteråret kommer Niels Odgaard og Christen Gade og fortæller om "Modstandsbevægelsen på Thyholm under 2. Verdenskrig," og til foråret fortæller Michael Christensen om "Tyske bunkere i Nordvestjylland 1940-45."

Du kan blive medlem af foreningen for 125 kr. For dette beløb modtager du også dette årsskrift. Henvend dig til Berith Olesen, berith.olesen@hotmail.com eller 26 93 47 28.

Adresser og telefonnumre

Lokalarkivet findes:

Midtpunktet Thyholm,

Adresse: Rughavevej 5, 7790 Thyholm

www.thyholmlokalarkiv.dk

Mail: thyholm.lokalarkiv@struermuseum.dk

Arkivets åbningstid er:

Tirsdage i ulige uger kl. 14.00 - 16.00

eller efter aftale med en af de frivillige (se nedenfor)

Lukket i alle skoleferier.

Arkivar: Karin Elkjær vil være til stede tirsdagene i ulige uger.

Frivillige:

Tage Jepsen Tlf. 97 87 13 83

tage@s-jepsen.dk

Christen Gade Tlf. 40 52 87 86

chr.gade@live.dk

Victor Nielsen..... Tlf. 20 16 07 45

victor_nielsen@hotmail.com

Harald Fomsgaard Tlf. 97 87 14 02

hf@thyholm.be

Thyholm EgnsMuseums bestyrelse:

Herman Rømer, Tambobakken 4, formand Tlf. 97 87 55 88

Jørgen Busk Sørensen, Nylandsvej 20, næstformand Tlf. 97 87 15 75

Per O. Bach, Gl. Færgevej 5, Oddesund S, kasserer Tlf. 97 87 55 36

Birthe Højgaard, Drosselvej 16 Tlf. 97 87 16 92

Bjarne Bentzen, Søndbjerg Strandvej 8..... Tlf. 27 47 08 52

Kirsten Suntum, Tambobakken 24 Tlf. 97 84 04 21

Anna Fomsgaard,

Bredgade 199, 7760 Hurup, sekretær Tlf. 97 87 80 92

Egnshistorisk Forening

Berith Olesen, Lavbjergvej 3, formand	Tlf. 26 93 47 28
Birthe Højgaard, Drosselvej 16, næstformand	Tlf. 97 87 16 92
Børge Noer, Kirkegade 1, kasserer	Tlf. 97 87 18 79
Hans Rabenhøj, Havnefronten 2	Tlf. 97 87 57 14
Inger Jensen, Møllegade 22	Tlf. 24 64 02 90
Hans Brogaard, Søndergade 42	Tlf. 21 95 15 58
Merete Lyhne, Kappelvej 1, sekretær	Tlf. 40 49 87 90

Årsskriftets redaktion

Ingrid Noer Nielsen, Jegindø	Tlf. 20 86 90 28
Søren Raarup, Uglev (orlov)	Tlf. 97 87 52 44
Kirsten Iversen, Tambohus	Tlf. 97 87 56 01
Elsa Hilligsøe, Hvidbjerg	Tlf. 97 87 10 02
Anna Fomsgaard (ansvarshavende)	Tlf. 40 14 80 92
Bredgade 199, 7760 Hurup Thy	

Emailadresser:

Anna Fomsgaard	anna@fomsgaard-larsen.dk
Søren Raarup	sr@odby.dk
Ingrid Noer Nielsen	ingrid@kirkebakken6.dk
Børge Noer	bnoer@mvbmail.dk
Merete Lyhne	lyhne_thyholm@mail.dk
Per Overgard Bach	2old4y@mail.dk
Herman Rømer	herman.romer@altiboxmail.dk
Jørgen Busk Sørensen	jtbusk@gmail.com
Birthe Højgaard	ebhoejgaard@gmail.com
Kirsten Suntum	suntum@email.dk
Berith Olesen	berith.olesen@hotmail.com
Kirsten Iversen	janiv@altiboxmail.dk
Inger Jensen	bmij@pc.dk
Hans Brogaard	fam.brogaard@live.dk
Bjarne Bentzen	p.b.bentzen@gmail.com
Elsa Hilligsøe	dikat4@gmail.com
Victor Nielsen	victor_nielsen@hotmail.com
Hans Rabenhøj	hans_rabenhoj@hotmail.com

Støt det lokalhistoriske arbejde ved at blive medlem af foreningen. Årskontingent er 125 kr. inkl. Årsskriftet.

Kontingent kan ud over at indbetales/overføres til foreningens konto i Hvidbjerg Bank også indbetales til kassereren.

Redaktionsudvalget modtager gerne artikler eller forslag til artikler til årsskriftet. Angiv venligst kilder i færdige artikler, hvis sådanne er brugt. Vi modtager gerne artiklen således: Teksten for sig og skrevet uden sidemargin. Billeder for sig og billedtekster også for sig. Man må gerne markere i teksten, hvor man omtrent gerne vil have placeret billeder. Er du i tvivl om noget kan du kontakte én af redaktionens medlemmer.

Redaktionsudvalget vil gerne sige tak for den store hjælp vi har fået af frivillige til indskrivning og korrekturlæsning af tekster med mere.

Billeder:

Redaktionsudvalget modtager også gerne billeder fra Thyholm - det være sig nye som gamle, og som viser begivenheder, bygninger samt fra diverse arrangementer. Billederne ønskes gerne til låns, så scanner vi selv. Vi modtager også gerne billeder pr. mail, de skal dog være scannet i en god kvalitet. Henvendelse herom kan rettes til redaktionsudvalget - for kontakt se adresseliste.